

a Magyar Gyógypedagógusok Egyesületében végzett főtktári, elnöki működéséről, szakmai közti kapcsolatairól, kitüntetéseiről is szólni kellene, lezárásként mégis inkább azt a személyes hangot ütném meg, hogy igaz szívvel gratuláljak mindannyiunk nevében Neked, drága Kati ahhoz, ahogy ezt a 70 évet és velünk a sok évtizedet végigélted és küzdötted, jó kollégaként és barátként, optimistán, nagy testi és szellemi erővel. Továbbra is szolgálj jó egészségben professzor emeritaként a gyógypedagógus-képzés és a tágan értelmezett gyógypedagógia ügyét. Isten éltesse!

Lányiné Engelmayer Ágnes

SZABÓNÉ VÉKONY ANDREA

„IV. Nyitott kapuk a logopédián”

2015. március 6.

Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat XXII. Kerületi Tagintézménye
1221 Budapest, Szent István tér 1.

A Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat XXII. Kerületi Tagintézménye immár negyedik alkalommal csatlakozott 2015. március 6-án az Európai Unió Logopédusainak Állandó Bizottsága, valamint a Magyar Logopédusok Szakmai Szövetsége felhívásához, kinyitva „kapuinkat” az érdeklődő érintettek, hozzátartozóik, illetve a team-munkában velünk együtt dolgozó szakemberek, kollégák előtt. Az „Európai logopédusok napja” kiváló alkalom arra, hogy tájékoztatást nyújtsunk a különféle kommunikációs és nyelvi zavarok témájában, felhívva a figyelmet az időben történő diagnosztizálás és a komplex fejlesztés fontosságára.

2015-ben „A logopédia európai napjának” témája: „Az idegi eredetű szerzett kommunikációs zavarok” (acquired neurological communication disorders).

A Klauzál Gábor Budafok-Tétényi Művelődési Központban megrendezett konferenciára 120 fő regisztrált előzetesen; szülők, védőnők, óvodapedagógusok, bölcsődei gondozók, tanítók, tanárok, egyetemi hallgatók, logopédusok egyaránt.

Az a tény, miszerint minden évben nagy érdeklődés övezi a rendezvényt, mutatja, nagy szükség van arra, hogy a logopédus szakma és a társtudományok képviselői megosszák tudásukat, ismereteiket, tapasztalataikat az érdeklődőkkel. A konferencia azonban a tudásmegosztás mellett egyben lehetőség arra, hogy az érintettek, hozzátartozóik és a velük foglalkozó szakemberek nemcsak információt, hanem saját élményű tapasztalatokat is szerezhessenek.

Ebben az évben az Európai Unió Logopédusainak Állandó Bizottsága javaslatára a figyelem középpontjába kerültek az idegi eredetű szerzett kommunikációs zavarok, emellett előadásokat hallhattunk az alábbi témákban is: a korai nyelvi fejlődés szűrése, a nyelvi fejlesztés lehetőségei, állatasszisztált terápia, valamint a mozgás szerepe a logopédiai terápia során.

A rendezvényt Biró Rita Zsófia, a Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat XXII. Kerületi Tagintézményének igazgatója nyitotta meg, majd sor került az Ajtony Péter-díj átadására, melyet vándordíjként minden évben „A logopédia napján” az a Szakszolgálatunknál dolgozó

logopédus kollégánk kap meg, aki az adott tanévben kiemelkedő teljesítményt nyújtott. A 2014/2015-ös tanévben a díjat Kovács Csilla logopédus kollégánk kapta; gratulálunk!

A díjátadást követően Órley Zita mutatta be Zakariás Lillával együtt készített *Beszéd téma* című munkafüzetüket, mely speciális beszédgyakorlatokat tartalmaz, a leggyakrabban stroke következtében kialakuló nyelvi zavar, az afázia kezelésére. Valamennyi gyakorlatsor egy-egy téma köré szerveződik, így a gyakorolni kívánt anyag az afáziás személy érdeklődésének megfelelően választható. A mellékletben található gazdag képanyag megfelelően segíti a gyakorlást. A *Beszéd téma* alkalmas arra is, hogy egyes részeit az afáziás személyek önállóan vagy hozzátartozóik segítségével használják. A gyakorlatsorok ingeranyaga és felépítése bevált terápiás módszerek és a legújabb nyelvészeti kutatások eredményeit integrálja.

Ezután Dr. Kas Bence (MTA Nyelvtudományi Intézet, ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar) tartotta meg kitűnő előadását *A nyelvfelődési elmaradások szűrése óvodába lépő gyerekeknél: új módszerek és a továbblépés lehetőségei* címmel. A prezentációban a hároméves korban óvodába lépő gyerekek nyelvi szűrésének fejlesztésében elért új eredményeket mutatta be, indokolva a hároméves kori nyelvfelődési szűrés szükségességét. Emellett ismertette az ország számos pedagógiai tagintézményével együttműködésben lezajlott nagymintás adatgyűjtés előzetes eredményeit és magát a szűrőeljárást, mellyel az óvodába lépő gyermekek nyelvi fejlettsége gyorsan és megbízhatóan felmérhető. Ez alapján a nyelvi elmaradás hároméves korban, már az óvodába lépéskor felismerhető lehet, megteremtve az esélyt a célzott vizsgálatokon át a hatékony fejlesztő munka időben való megkezdésére.

A következő, állatasszisztált terápiát bemutató, informatív előadást dr. Csorbáné Szigetvári Melinda (Fejér Megyei Pedagógiai Szakszolgálat, székesfehérvári tagintézmény, logopédus, Pata és Mancs Terápiás és Oktatási Egyesület, elnök, terápiás kutyafelvezető) tartotta. Prezentációjában ismertette a kutyás terápia hazai jogi hátterét, valamint a terápiás kutyák alkalmazhatósági feltételeit és lehetőségeit. Videofelvételekkel illusztrálva mutatta be saját terápiás tapasztalatait megkésett beszédfejlődés, dadogásterápia, valamint nyelvi és rész-képesség-fejlesztés során. Az Egyesületről az alábbi oldalon szerezhetünk további információkat: <http://patamancs.hu>.

A szünetet követően Kaszner Éva (gyógypedagógus-logopédus – Dr. Nagy László EGYMI, Kőszeg, Kiss J. u. 31.) érdekes előadását hallhattuk „Kötélugrás szerepe a mozgás és beszédfejlesztésben” címmel. A kötélugrás mozgásanyaga a régi népi játékok eszközére, a kötéltre és az azzal való szökdelésekre épül. A kondicionális képességeken kívül a kötéllal történő ugrásokkal a koordinációs képességek közül elsősorban az ügyességet, az egyensúlyérzéklet, a ritmusérzéklet, a térérzéklet, és a kinesztetikus érzékletet fejleszthetjük. A beiktatott kar- és lábkeresztező mozgások szökdelésekkel végezve stimulálják a két agyféltekét, megfelelően javítva a koordinációt. A mozgásfeladatok oldják a szorongást. A párosan, majd csoportosan végzett gyakorlatok segítik a társas kapcsolatok kiépülését. Az előadást a kőszegi gyermekek fergeteges kötélugrás-bemutatója zárta.

A következő, korszerű szemléletű előadást „A korai beszéd- és nyelvi fejlesztés szinterei, formái, tapasztalatai, helyzete, dilemmái” témában Schuchné Rumpli Henriette (logopédus-gyógypedagógus – ELTE Gyakorló Óvoda EGYMI igazgatóhelyettes) tartotta. Budapesten először a jelenlegi ELTE Gyakorló Óvoda EGYMI-ben kezdődött el a korai

fejlesztés. Kezdetben értelmileg akadályozott, majd megkésett beszédfejlődésű gyermekek számára indultak csoportos foglalkozások. Az előadó bemutatta az intézmény saját „jó gyakorlatait”, ismertette, hogy napjainkban mely fogyatékosági területeken folyik korai és óvodai fejlesztő tevékenység, milyen egyedi terápiás formák segítik a beszédindítást, a beszéd- és nyelvi fejlesztést. A prezentáció mellett videofelvételt láthattunk az ELTE Gyakorló Óvoda EGYMI „Mesefa – Komplex fejlesztő program kommunikációs zavarral küzdő gyermekek számára” című „jó gyakorlatáról”.

A szakmai nap utolsó előadásának címe: „MOzgóKAlandOK, avagy hogyan csempészünk be a mozgást a logopédiai foglalkozásokba”. Dávid Katalin, Molnárné Bogáth Réka, Nádudvariné Tricskó Judit, illetve Szobonya Zsuzsanna logopédus kollégáink (Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat XXII. Kerületi Tagintézménye) lendületes prezentációját hallhattuk. Bemutatták, miként használhatjuk ki a mindennapi logopédiai fejlesztés során a korai szenzitív időszakot arra, hogy a gyermekek mozgásigényére építve, pozitív motiváció mellett szinte észrevétlenül hassunk a beszédre, a kommunikációra, ezáltal megkönnyítve a tanulási folyamatot.

Az eddigi visszajelzések és az elégedettségi kérdőívek feldolgozását követően elmondhatjuk, hogy ebben az évben is igen sikeres konferenciát zártunk. Íme, néhány vélemény az elégedettségi kérdőívekről:

„Pontos, szervezett, színvonalas konferencia volt.”

„Rendkívül színvonalas, érdekfeszítő volt. Köszönet illeti a szervezőket és az előadókat, köszönjük!”

„Remek, hogy rendszeresen, jó színvonalú, ingyenes szakmai program a Nyitott kapuk. A fogadtatás mindig kedves, a szervezés alapos. Köszönöm!”

„Pozitív volt a szervezők segítőkészsége, kedvessége! Isten minden kis tücskének van hely a kórusban.”

Nagyon örülünk, hogy Szakszolgálatunk immár negyedik alkalommal szervezhette meg a rendezvényt, és töretlen lelkesedéssel készülünk a következő „Európai logopédusok napjára”. 2016-ban is minden érdeklődőt szeretettel vár logopédiai munkacsoportunk a soron következő, „V. Nyitott kapuk a logopédián” rendezvényünkre!

*„A szó ékszer,
kékes-fényes,
anyanyelvem
édes, ékes.
Édes, ékes,
békességes,
anyám szava
csillagfényes.
Átadta, mint
ékszer-éket.
Ékeskedjen,
ha beszélek!”*

(Kiss Dénes: Ékes anyanyelv – részlet)

Fészekhagyó Projekt

A Fészekhagyó Program a Magyar Williams Szindróma Társaság projektjeként, a Norvég Civil Támogatási Alap támogatásával valósul meg, 2014 októberétől 2016 márciusáig. Tevékenységével részben az értelmi sérült fiatalok önálló életvitelét kívánja előkészíteni és támogatni, részben pedig rendezvényszervezésre tanítani a résztvevőket, konkrét rendezvények közös szervezése alapján. 20 értelmi sérült fiatal vesz részt közvetlenül a programban, 4 önkéntes és 2 gyógypedagógus szakember közvetlenül támogatja a program megvalósulását. A projektnek része még egy 20 órás zárt csoportos szülőtréning annak érdekében, hogy a szülők könnyebben el tudják engedni gyermekeiket, és hogy ők is támogatni tudják önállósodásukat. A program során, tréningek alkalmával kommunikációt, rendezvényszervezést, a mindennapi élettel kapcsolatos feladatokat, valamint a jogokkal és kötelezettségeikkel kapcsolatos tudnivalókat sajátítanak el a részt vevő fiatalok. A tréning anyagából szakmai kézikönyv is készül, ami más intézményeknek, szervezeteknek, kezdeményezéseknek is lehetővé teszi a program anyagának alkalmazását és adaptálását.

A program része még egy Facebook-oldal, ahol a projekttel kapcsolatos aktuális bejegyzések mellett otthon megoldandó feladatokat kapnak a résztvevők, hogy egyrészt ne csak a program kontextusában foglalkozzanak az önállósággal, másrészt pedig hogy a Társaság vidéki tagjai is, illetve bárki részben bekapcsolódhasson a projektbe. Ezen az oldalon maguk a résztvevők is osztanak meg képeket arról, hogyan valósítják meg a kitűzött feladatokat.

Fontos, hogy az értelmi sérült fiatalok a nekik szóló rendezvények szervezésében maguk is részt tudjanak venni, hiszen saját igényeiket, érdeklődésüket ők maguk ismerik leginkább, illetve a világ színesebbé tétele szempontjából is előnyös lehet, ha a nem mindennapi gondolkodású értelmi sérült fiatalok nem mindennapi programokat szervezhetnek, kilépve ezzel a konvenciók gyakran unalmas, egyhangú világából.

2014 októbere óta több konferencián is részt vett a csapat, több-kevesebb szervezői tevékenységgel. A projekt első saját rendezvénye 2015. január 3-án, egy újévi buli keretében történt meg. Ennek szervezésében, előkészítésében, lebonyolításában nagymérték